

Relikwiarz Bł. Bronisławy

STYCZEŃ

- 1 Cz Nowy Rok, Mieczysława
 2 Pt Grzegorza, Bazylego
 3 So Danuty, Genowefy
 4 N Eugeniusza, Anieli
 5 Pn Edwarda, Szymona
 6 W Objawienie Pańskie
 7 Śr Rajmunda, Lucjana
 8 Cz Seweryna, Mścislawa
 9 Pt Juliana, Marceliny
 10 So Grzegorza, Wilhelma
 11 N Święto Chrztu Pańskiego
 12 Pn Arkadiusza, Lucjana
 13 W Weroniki, Hilarego
 14 Śr Feliksa, Bogumiła
 15 Cz Pawła, Izydora
 16 Pt Marcelego, Włodzimierza
 17 So Antoniego, Jana
 18 N Małgorzaty, Beatrycze
 19 Pn Henryka, bł. J. Pelczara
 20 W Sebastiana, Fabiana
 21 Śr Agnieszki, Dzień Babci
 22 Cz Wincentego, Dzień Dziadka
 23 Pt Ildefonsa, Rajmunda
 24 So Franciszka, Felicjana
 25 N Miłosza, Pawła
 26 Pn Tymoteusza, Tytusa
 27 W Anieli, bł. J. Matulewicz
 28 Śr Tomasza, Juliana
 29 Cz Bolesława, Zdzisława
 30 Pt Hiacynty, Teofila
 31 So św. Jana Bosko, Ludwika

LUTY

- 1 N Ignacego, Brygidy
 2 Pn MB Gromnicznej
 3 W Błażeja, Oskara
 4 Śr Joanny, Weroniki
 5 Cz Agaty, Adelajdy
 6 Pt Doroty, Pawła
 7 So Teodora, Ryszarda
 8 N Hieronima, Sebastiana
 9 Pn Apolonii, Mariana
 10 W Scholastyki, Jacka
 11 Śr NMP z Lourdes
 12 Cz Modesta, Eulalii
 13 Pt Grzegorza, Katarzyny
 14 So Cyryla i Metodego, Walentego
 15 N Klaudiusza, Faustyny
 16 Pn Danuty, Julianny
 17 W Aleksego, Zbigniewa
 18 Śr Szymona, Konstancji
 19 Cz Konrada, Arnolda
 20 Pt Leona, Zenobiusza
 21 So Piotra, Eleonory
 22 N Małgorzaty, Marty
 23 Pn Polikarpa, Izabeli
 24 W Macieja, Bogusza
 25 Śr Popielec, Cezarego
 26 Cz Mirosława, Aleksandra
 27 Pt Gabriela, Anastazji
 28 So Oswalda, Romana

MARZEC

- 1 N Albina, Antoniny
 2 Pn Heleny, Pawła
 3 W Kunegundy, Tycjana
 4 Śr Kazimierza, Euzebiusza
 5 Cz Teofila, Fryderyka
 6 Pt Róży, Wiktora
 7 So Perpetuy, Felicyty
 8 N Jana, Beaty
 9 Pn Franciszki, Dominika
 10 W Aleksandra, Cypriana
 11 Śr Konstantyna
 12 Cz Grzegorza, Justyny
 13 Pt Bożeny, Krystyny
 14 So Matyldy, Leona
 15 N Klemensa, Longina
 16 Pn Hilarego, Izabeli
 17 W Zbigniewa, Patryka
 18 Śr Cyryla, Edwarda
 19 Cz św. Józefa
 20 Pt Klaudii, Maurycego
 21 So Benedykta, Lubomira
 22 N Katarzyny, Bogusława
 23 Pn Pelagii, Feliksa
 24 W Marka, Gabriela
 25 Śr Zwiastowanie NMP
 26 Cz Emanuela, Teodora
 27 Pt Lidii, Ernesta
 28 So Anieli, Jana
 29 N Wiktora, Eustachego
 30 Pn Amadeusza, Leonarda
 31 W Beniamina, Gwidona

KWIECIEŃ

- 1 Śr Grażyny, Ireny
 2 Cz Franciszka, Teodozji
 3 Pt Pankracego, Ryszarda
 4 So Wacława, Izydora
 5 N Niedziela Palmowa
 6 Pn Wilhelma, Celestyna
 7 W Jana, Rufina
 8 Śr Julii
 9 Cz Wielki Czwartek
 10 Pt Wielki Piątek
 11 So Wielka Sobota
 12 N Wielkanoc
 13 Pn Poniedziałek Wielkanocny
 14 W Justyny, Waleriana
 15 Śr Anastazji, Teodora
 16 Cz Bernadety, Julii
 17 Pt Roberta, Rudolfa
 18 So Apoloniusza, Bogusławy
 19 N Leona, Adolfa
 20 Pn Konrada, Czesława
 21 W Anzelma, Teodozji
 22 Śr Łukasza, Ryszarda
 23 Cz św. Wojciecha, Jerzego
 24 Pt Grzegorza, Fidelisa
 25 So Marka, Jarosława
 26 N Marzeny, Marii
 27 Pn Zyty, Teofila
 28 W Piotra, Walerii
 29 Śr Rity, Katarzyny
 30 Cz Mariana, Piusa

MAJ

- 1 Pt Święto Pracy
 2 So Zygmunta, Atanazego
 3 N Marii
 4 Pn Floriana, NMP Król. Polski
 5 W Ireny, Waldemara
 6 Śr Filipa, Jakuba
 7 Cz Ludmiły, Benedykta
 8 Pt św. Stanisława, Eryka
 9 So Grzegorza, Pachomiusza
 10 N Izydora, Antoniny
 11 Pn Ignacego, Władysława
 12 W Pankracego, Dominika
 13 Śr MB Fatimskiej, Roberta
 14 Cz Bonifacego, Macieja
 15 Pt Zofii, Izydora
 16 So Andrzeja, Szymona
 17 N Sławomira, Weroniki
 18 Pn Feliksa, Jana
 19 W Piotra, Iwony
 20 Śr Bazylego, Bernardyna
 21 Cz Kryspina, Jana
 22 Pt Heleny, Wiesławy
 23 So Dezyderiusza, Iwony
 24 N Wniebowstąpienie Pańskie
 25 Pn Grzegorza, Urbana
 26 W Pauliny, Dzień Matki
 27 Śr Augustyna, Juliana
 28 Cz Jaromira, Justyny
 29 Pt Magdaleny, Marii
 30 So Jana, Joanny
 31 N Zesłanie Ducha, św. Anieli

CZERWIEC

- 1 Pn Matki Kościoła, Dzień Dziecka
 2 W Marcelina, Piotra
 3 Śr Leszka, Karola
 4 Cz Karola, Franciszka
 5 Pt Bonifacego, Walerii
 6 So Norberta, Pauliny
 7 N Trójcy Świętej, Wiesława
 8 Pn św. Jadwigi Królowej
 9 W Efrema, Felicjana
 10 Śr Bogumiła, Małgorzaty
 11 Cz Boże Ciało, Barnaby
 12 Pt Leona, Janiny
 13 So Antoniego, Lucjana
 14 N Walerego, Michała
 15 Pn Jolanty, Wita
 16 W Aliny, Anety
 17 Śr Alberta, Laury
 18 Cz Elżbiety, Marka
 19 Pt Najśw. Serca Pana Jezusa
 20 So Bogny, Florentyny
 21 N Alojzego, Alicji
 22 Pn Pauliny, Tomasza
 23 W Wandy, Dzień Ojca
 24 Śr św. Jana, Chrzyciela
 25 Cz Doroty, Wilhelma
 26 Pt Jana, Pawła
 27 So Władysława, Cyryla
 28 N Ireneusza, Leona
 29 Pn św. Piotra, św. Pawła
 30 W Lucyny, Władysława

LIPIEC

- 1 Śr Haliny, Ottona
- 2 Cz Marii, Urbana
- 3 Pt Tomasza, Anatola
- 4 So Elżbiety, Teodora
- 5 N Antoniego, Marii
- 6 Pn Dominiki, Teresy
- 7 W Benedykta, Łucji
- 8 Śr Elżbiety, Eugeniusza
- 9 Cz Weroniki, Zenona
- 10 Pt Olafa, Filipa
- 11 So Olgi, Benedykta
- 12 N Brunona, Jana
- 13 Pn Andrzeja, Henryka
- 14 W Szymona, Marcelina
- 15 Śr Bonawentury
- 16 Cz NMP z Góry Karmel
- 17 Pt Jadwigi, Aleksego
- 18 So Kamila, Fryderyka
- 19 N Wincentego, Wodzisława
- 20 Pn Czesława, Małgorzaty
- 21 W Wawrzyńca, Daniela
- 22 Śr Marii, Magdaleny
- 23 Cz Brygidy, Apolinarego
- 24 Pt Kingi, Krystyny
- 25 So Krzysztofa, Jakuba
- 26 N Joachima, Anny
- 27 Pn Julii, Natalii
- 28 W Wiktora, Walerego
- 29 Śr Marty, Ludmiły
- 30 Cz Piotra, Juliana
- 31 Pt Ignacego, Heleny

SIERPIEŃ

- 1 So Juliana, Alfonsa
- 2 N Gustawa, Euzebiusza
- 3 Pn Nikodema, Lidii
- 4 W Jana, Dominika
- 5 Śr Mariana, Oswalda
- 6 Cz Przemienienie Pańskie
- 7 Pt Sykstusa, Kajetana
- 8 So Dominika, Cypriana
- 9 N Romana, Ryszarda
- 10 Pn Wawrzyńca, Borysa
- 11 W Klary, Zuzanny
- 12 Śr Lecha, Hilarii
- 13 Cz NMP Kalwaryjskiej
- 14 Pt Maksymiliana, Alfreda
- 15 So Wniebowzięcie NMP
- 16 N Stefana, Rocha
- 17 Pn Jacka, Julianny
- 18 W Heleny, Ilony
- 19 Śr Bolesława, Jana
- 20 Cz Bernarda, Sobiesława
- 21 Pt Piusa, Joanny
- 22 So NMP Królowej, Cezarego
- 23 N Róży, Apolinarego
- 24 Pn Bartłomieja, Jerzego
- 25 W Ludwika, Józefa
- 26 Śr NMP Częstochowskiej
- 27 Cz Moniki, Cezarego
- 28 Pt Augustyna, Aleksandra
- 29 So Jana, Sabiny
- 30 N Felisa, Małgorzaty
- 31 Pn Rajmunda, Bohdana

WRZESIEŃ

- 1 W Bronisławy, Idziego
- 2 Śr Stefana, Wilhelma
- 3 Cz Grzegorza, Izabeli
- 4 Pt Rozalii, Róży
- 5 So Doroty, Teodora
- 6 N Beaty, Eugeniusza
- 7 Pn Melchiora, Reginy
- 8 W Narodzenie NMP
- 9 Śr Piotra, Anieli
- 10 Cz Mikołaja, Łukasza
- 11 Pt Hiacyntha, Piotra
- 12 So Najśw. Imienia Maryi
- 13 N Jana, Eugenii
- 14 Pn Podwyższenia Krzyża Św.
- 15 W Matki Bożej Bolesnej
- 16 Śr Cypriana, Korneliusza
- 17 Cz Roberta, Justyna
- 18 Pt św. Stanisława Kostki
- 19 So Matki Bożej Saletyńskiej
- 20 N Eustachego, Euzebi
- 21 Pn Mateusza, Hipolita
- 22 W Tomasza, Maurycego
- 23 Śr Tekli, Bogusława
- 24 Cz Gerarda, Ruperta
- 25 Pt Władysława, Aurelii
- 26 So Kosmy, Damiana
- 27 N Wincentego, Justyny
- 28 Pn Wacława, Tymona
- 29 W Michała, Gabriela, Rafała
- 30 Śr Felicji, Hieronima

PAŹDZIERNIK

- 1 Cz Teresy, Remigiusza
- 2 Pt św. Aniołów Stróżów
- 3 So św. Jana z Dukli, Ewalda
- 4 N św. Franciszka, Rozalii
- 5 Pn św. Faustyny Kowalskiej
- 6 W Brunona, Artura
- 7 Śr M.B. Rożańcowej
- 8 Cz Brygidy, Pelagii
- 9 Pt Wincentego, Arnolda
- 10 So Dionizego, Daniela
- 11 N Emila, Aldony
- 12 Pn Edwina, Maksymiliana
- 13 W bł. Honoraty, Edwarda
- 14 Śr Dzień Nauczyciela
- 15 Cz św. Teresy z Avili
- 16 Pt św. Jadwigi Śląskiej
- 17 So Ignacego, Wiktora
- 18 N Łukasza, Juliana
- 19 Pn Pawła, Izaaka
- 20 W św. Jana z Kęt, Ireny
- 21 Śr Urszuli, Jakuba
- 22 Cz Filipa, Korduli
- 23 Pt Jana, Seweryna
- 24 So Antoniego, Marcina
- 25 N Bonifacego, Darii
- 26 Pn Lucjana, Ewarysta
- 27 W Sabiny, Iwony
- 28 Śr Szymona, Judy Tadeusza
- 29 Cz Wioletty, Felicjana
- 30 Pt Przemysława, Edmunda
- 31 So Krzysztofa, Urbana

LISTOPAD

- 1 N Wszystkich Świętych
- 2 Pn Dzień Zaduszny
- 3 W Marcina, Sylwii, Huberta
- 4 Śr Karola, Olgierda
- 5 Cz Elżbiety, Sławomira
- 6 Pt Leonarda, Feliksa
- 7 So Antoniego, Florencjusza
- 8 N Seweryna, Bogdana
- 9 Pn Teodora, Ursyna
- 10 W Leona, Ludomira
- 11 Śr Święto Niepodległości
- 12 Cz Jozafata, Renaty
- 13 Pt Benedykta, Stanisława
- 14 So Serafina, Wawrzyńca
- 15 N Alberta, Leopolda
- 16 Pn NMP Ostrobramskiej
- 17 W Elżbiety, Samuela
- 18 Śr bł. Karoliny, Romana
- 19 Cz Salomei, Maksyma
- 20 Pt bł. Rafała Kalinowskiego
- 21 So Ofiarowanie NMP
- 22 N Cecylii, Chrystusa Króla
- 23 Pn Klemensa, Kolumbana
- 24 W Flory, Chryzogona
- 25 Śr Katarzyny, Beaty
- 26 Cz Konrada, Alpiusza
- 27 Pt Maksyma, Wirgiliusza
- 28 So Zdzisława, Stefana
- 29 N I niedz. Adwentu, Błażeja
- 30 Pn Andrzeja, Justyny

GRUDZIEŃ

- 1 W Natalii, Edmunda
- 2 Śr Pauliny, Pimena
- 3 Cz św. Franciszka Ksawerego
- 4 Pt Barbary, Jana
- 5 So Kryspina, Sabiny
- 6 N Mikołaja, Abrahama
- 7 Pn Ambrożego, Marcina
- 8 W Niepokalane Poczęcie NMP
- 9 Śr Wiesławy, Joanny
- 10 Cz Julii, Bogdana
- 11 Pt Damazego, Daniela
- 12 So Joanny, Aleksandra
- 13 N Łucji, Otylii
- 14 Pt Jana, Alfreda
- 15 W Celiny, Waleriana
- 16 Śr Albiny, Zdzisławy
- 17 Cz Floriana, Łazarza
- 18 Pt Bogusława, Gracjana
- 19 So Dariusza, Eleonory
- 20 N Dominika, Zefiryne
- 21 Pn Piotra, Tomasza
- 22 W Zenona, Honoraty
- 23 Śr Jana, Wiktorii
- 24 Cz Wigilia BN, Adama, Ewy
- 25 Pt Boże Narodzenie
- 26 So Szczepana, Dionizego
- 27 N Jana Ewangelisty, Maksyma
- 28 Pn Świętych Młodzianków
- 29 W Tomasza, Dominika
- 30 Śr Eugeniusza
- 31 Cz Sylwestra, Melanii

Rzymskokatolicka Parafia Prepozytury Najśw. Salwatora
30-114 Kraków, ul. Kościuszki 88

tel +48 (12) 424 43 60,
fax. +48 (12) 424 43 64
e-mail: pns@neostrada.pl

Kancelaria parafialna:

w poniedziałki, środy i czwartki w godz. 17.00-19.00
oraz wtorki, piątki i soboty w godz. 10.00-12.00

Zarząd cmentarza:

poniedziałki, wtorki i piątki w godzinach otwarcia
kancelarii

Msze święte:

- niedziela: 6.30, 7.30, 9.00, 10.30, 12.00, 13.15, 19.00
- dni powszednie: 6.30, 7.15 (z wyjątkiem wakacji), 8.00, 19.00
- nabożeństwo majowe, czerwcowe i różańcowe: godz. 18.30

Kościół Najśw Salwatora: niedziela 11.15
(w łecia na przemian z kościołem św. Małgorzaty)

Kalendarz ufundowali: Rozalia i Andrzej Dudowie

Oratorium na Boże Narodzenie

Nigdy nie było żadnych wątpliwości ani kontrowersji dotyczących czasu powstania oratorium i daty jego pierwszego wykonania. Zupełnie inaczej, niż w przypadku innych wielkich utworów religijnych Bacha, zarówno wydane drukiem libretto, jak i rękopis partytury, zawierają informację, że oratorium było zaplanowane na święta Bożego Narodzenia w roku 1734-35 (od dnia Bożego Narodzenia do dnia Objawienia Pańskiego; od 25 grudnia do 6 stycznia). Dlatego można uważać, że Oratorium na Boże Narodzenie powstało w miesiącach bezpośrednio poprzedzających te święta, przypuszczalnie w większości podczas Adwentu, kiedy nie wykonywano kantat w Lipsku i Bach w rezultacie miał więcej wolnego czasu. Prawie bez wyjątku, arie są parodiami (np. VI cz. Oratorium, gdzie Bach przytoczył niemal w całości kantatę kościelną, skomponowaną nieco wcześniej). Zastosowanie parodii w cz. I-V było dużo bardziej skomplikowane. Modele muzyczne pochodzą z grupy trzech kantat świeckich, skomponowanych przez Bacha w 1733 i 1734 roku, a są to kantaty: "Lasst uns sorgen, lasst uns wachen" (Herkules auf dem Scheidewege, BWV 213), którą Bach napisał na jedenaste urodziny księcia Fryderyka Saksońskiego 5 września 1733, "Tö-net, ihr Pauken! Erschallet, Trompeten!" (BWV 214), napisana na urodziny Marii Józefy, elektorki Saksonii i królowej Polski, wykonana 8 grudnia 1733, "Preise dein Glücke, gesegnetes Sachse" (BWV 215), skomponowana na pierwszą rocznicę koronacji króla Saksonii - elektora Fryderyka Augusta II na króla Polski Augusta III i wykonana 5 października 1734 roku.

Prawdopodobnie kompozytor użył chóru turby "Pfui dich, wic fein zerbrichst du den Tempel" z zaginionej Pasji wg św. Marka jako modelu dla chóru "Wo ist der neugeborne König der Juden"?

Autorem libretta do Oratorium na Boże Narodzenie był przypuszczalnie Christian Friedrich Heinrici (pseudonim Picander), autor wielu wcześniejszych librett dzieł Bacha (łącznie z Pasją wg św. Mateusza). Jest to tym bardziej prawdopodobne, że decydującą kwestią było znalezienie poety wprawionego w dostarczaniu tekstów parodii, a takim Picander mienił się być. Ponadto był on też librecistą kantaty "Herkules auf dem Scheidewege".

Komponowanie Oratorium przypuszczalnie przebiegało następująco. Bach zdecydował się napisać oratorium, które miało być wykonane w okresie Bożego Narodzenia w roku 1734-1735, przy użyciu materiału z trzech ostatnio przez siebie skomponowanych kantat BWV 213, 214 i 215. Praca została podzielona na sześć części, odpowiednio do sześciu dni świątecznych, a do każdej części przydzielili odpowiedni tekst z Ewangelii. Będąc zdecydowanym na wykorzystanie już istniejących utworów, Bach wybierał kantatę BWV 248a jako model dla VI cz. Oratorium. Teksty Ewangelii przeznaczone dla poszczególnych części zostały podzielone na dwa, trzy, bądź cztery odcinki (z wyjątkiem pojedynczego wersu użytego w cz. IV). J.S. Bach wybrał z BWV 213 i 214 numery, które będą modelami arii w cz. I-V. Później librecista napisał teksty dla chórów początkowych, recytatywów akompaniowanych i arii, a kompozytor nadał dziełu jego ostateczny, muzyczny kształt. Skomponował muzykę do tekstów Ewangelii, strof chorałowych i recitativo accompagnato.

Bach nie tyle szukał powiązań stylistycznych z tradycją wcześniejszych sposobów przedstawienia historii przyjscia na świat Mesjasza, a raczej z własnymi oratoriami pasyjnymi. W rezultacie Oratorium na Boże Narodzenie posiada cechy charakterystyczne dla wielkich prekursorów: trzy źródła tekstu: Pismo św., chorały i specjalnie napisane wersy oraz ogromna różnorodność

form muzycznych dostosowanych do tychże tekstów. Podstawę tekstową stanowiły Ewangelie wg św. Łukasza i wg św. Mateusza. Element komentarza i medytacji jest bardziej uwydatniony. Istnieje tylko 6 ustępów mowy bezpośredniej w całym dziele. Co ciekawe, można byłoby oczekiwać, że Trzej Mędrcy ze Wschodu będą raczej reprezentowani przez trzech solistów niż przez chór czterogłosowy. Arie występują po dwie, w każdej z sześciu części dzieła i stanowią chwile odpoczynku i refleksji.

Nie tylko wspaniała muzyka, ale też libretto powodowało moją fascynację dziełem. Bo czyż same słowa nie są piękne?!

„Na I Dzień Bożego Narodzenia:

Rozradujcie się, podnieście okrzyk i wychwalajcie to, co Najwyższy dziś uczynił. Odrzućcie strach i lament, zaśpiewajcie pieśń pełną wesela i radości! Służcie Panu wspaniałe chóry! Uwielbiamy imię Pana! (...) Wielki Pan i potężny Król, Ukochany Zbawiciel, oh, a jakież nędzny jego nocleg, bez szacunku i ziemskiego przepychu. On, który podtrzymuje świat cały i stworzył wszystkie jego wspaniałości - musi spać w twardym żłobie. (...) O maleńki Jezu, miłości serca mego, uczyn sobie małe, miękkie łóżeczko i odpocznij w mym sercu jak w najskrytszej kaplicy, abym nigdy nie zapomniał Ciebie.

Piotr Tumidajski

Bibliografia:

1. Nowa Encyklopedia PWN
2. Internetowa strona o. Juliana Śmierciaka
3. Analizy muzycznej utworu Werner Breig, tłum. Joanna Major
4. Nowa Encyklopedia Powszechna PWN 1995 (wyd. I)
5. Bach. J.S. W: Encyklopedia Muzyczna PWM - E. Dziębowska. Kraków 1979. S.150-151
6. Słownik wyrazów obcych i zwrotów obcojęzycznych - W. Kopalinski - Warszawa 1971 (wyd. VIII)
7. Muzyka Mistrzów - czasopismo.
8. Artykuł Ewy Obniskiej

Zwierzyniecki konkurs literacki

Publikujemy prace nadesłane na IV edycję Zwierzynieckiego Konkursu Literackiego. Dziś przedstawiamy wiersz Marcina Warota ze Szkoły Podstawowej nr 32.

Mój Zwierzyniec

Mój Zwierzyniec

To kopiec Kościuszki zaglądnący do okien
To dzikie kaczki z nad Rudawy
To zbłąkana sarna w sąsiednim ogrodzie

Mój Zwierzyniec

To plac zabaw dla dzieci
To nowe domy na dawnych łąkach,
to Błonia, wielki zielony dywan.

Mój Zwierzyniec...

Tak różny, ale zawsze MÓJ.

Marcin Warot

Maryjny strumień w poezji

W brązowym mroku

Teresa Stankiewicz znana jest przede wszystkim z dzieł malarskich. Jej obrazy, rysunki i witraże – zdaniem Stanisława Rodzińskiego – należą do trwałego dorobku współczesnej sztuki polskiej. Przy pomocy barw artystka buduje świat bogaty wewnątrz, który jest równocześnie światem franciszkańskiej prostoty. Tak przez lata powstawały w jej pracowni obrazy, ale też projekty witraży, a w kościołach barwne polichromie. Ten świat widzialny u Teresy Stankiewicz łączy się ze światem niewidzialnym. „Jest to sztuka sakralna wynikająca, tak jak wszystko w pracy Teresy Stankiewicz, z prywatnego przeżycia spraw Boskich, z własnego ich odczytania, a nie waham się powiedzieć więcej – wyjaśniał na otwarciu wystawy jej obrazów i rysunków (w 1987 r.) Stanisław Rodziński – z przemożenia”. W oparciu o takie obrazy artystki, Krakowski Ośrodek Telewizyjny zrealizował – po zmianie ustroju – w czasie Wielkiego Postu program Drogi Krzyżowej, w którym jej teksty czytał Krzysztof Globisz. Teresa Stankiewicz najczęściej wypowiada się jednak plastycznymi środkami wyrazu. Zdarza się, że w jej świecie twórczym spotkamy tekst. Wiersz *Przed obrazem Matki Boskiej trzymającej Dzieciątka* jest tego przykładem. Przytoczony utwór harmonizuje z głównymi dziedzinami jej twórczości. Artystka malująca przemiany wewnętrzne człowieka uwikłanego w trudach codzienności, ukazuje możliwość jego rozjaśnienia od wewnątrz przez obecność przed wizerunkiem Matki Boskiej.

ks. prałat Stefan Misiniec

Teresa Stankiewicz

PRZED OBRAZEM MATKI BOSKIEJ TRZYMAJĄCEJ DZIECIĄTKO

Pod ćwiekami
gwiazd dwunastu
w blaszanym obłoku
w srebrnych chmurach
w białych bibułkach
kokardkach niewinności
złożonych sercach
kryjących wdzięczność
utrapionych ciał
pod muzyką trąbek
drobnym szumem
anielskich sukienek
co jak ptaki, błyszczą
zielono i niebiesko
w brązowym mroku
świec dusznym połysku
na zawsze spleceni
ciemnymi rękoma
zamyślonych oczu jednakowych
spojrzeniem wąskim
pozwólcie zacząć chwalić wargom
zatrzymane dzieciństwo
w różowych różach radosne
teraz i w godzinę
snu ciemnego śmierci naszej.

Przegląd prasy

Trwa okres bożonarodzeniowy. Jedną z pięknych polskich tradycji jest nawiedzanie szopek i modlitwa w stóp żłóbka z Boską Dzieciną. O kulcie Dzieciątka Jezus oraz jednej z najstarszych i najpiękniejszych Jego polskich figurek pisała w świątecznym numerze „Niedzieli” Jolanta Marszałek.

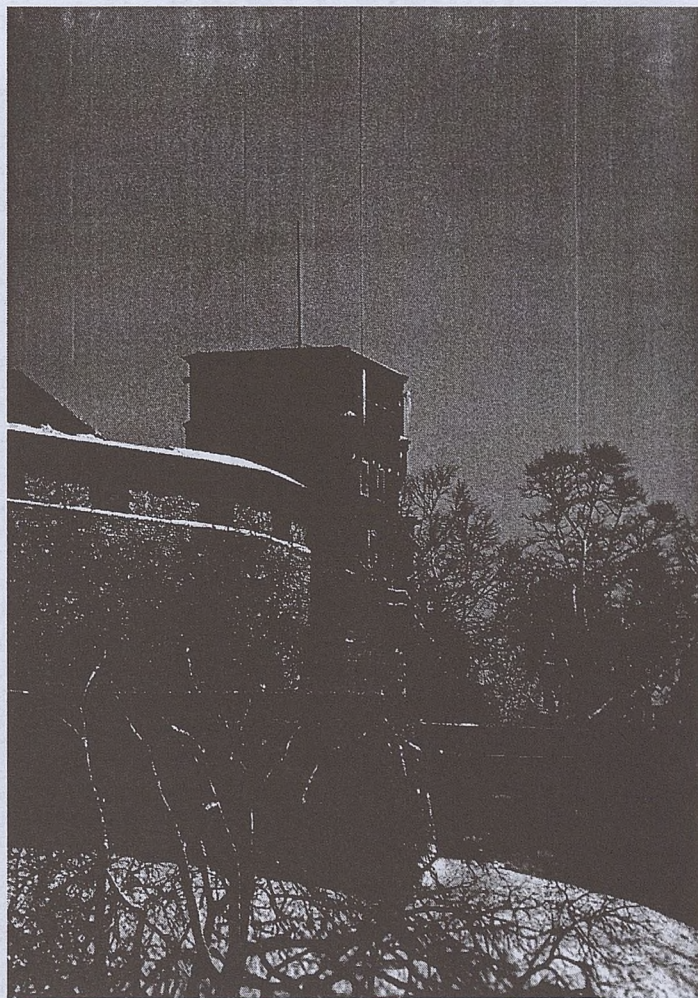
Do Polski kult Bożego Dzieciątka trafił z pobliskiej Pragi. Pochodząca z Hiszpanii, XVI-wieczną figurkę szczególną czcią otoczyli tamtejsi Karmelici z klasztoru Marii Zwycięskiej, którzy od 1928 r. sprawowali nad nią pieczę. Modlący się przy podobiznie Małego Jezusa ludzie, zaczęli doświadczać szczególnych łask, a wieść o niezwykłej figurce wkrótce obiegła całą Europę. Nawet wielcy władcy ziemscy, w podzięk za otrzymane łaski, składali w darze bogato zdobione klejnotami ubranka.

Wkrótce powstało wiele kopii Dzieciątka z Pragi, a zwyczaj szczególnej czci Małej Dzieciny rozpowszechnił się w innych krajach. W Polsce kult ten narodził się w czasie wojny trzydziestoletniej (1618-48) w Krzeszowie, w opactwie cysterskim. Figurkę znalazła siostra jednego z cysterskich braci i oddała ją do klasztoru. Tam Małe Dziecię zostało należycie ubrane w pantofelki ze srebrnej blachy oraz bogate ubranko. Wkrótce też figurka zasłynęła szczególnymi łaskami.

Krzeszowicka figurka była najprawdopodobniej przyczynkiem do szczególnego rozwoju tamtejszego opactwa cystersów. Do dziś możemy tam oglądać przepiękną bazylikę Mariacką, jak i kościół św. Józefa. Choć jedna świątynia poświęcona jest Matce Boga, druga – Jego ziemskiemu opiekunowi – najważniejszą postacią jest tam Dzieciątko – „Nawet w zaślubinach Józefa z Maryją obecny jest Jezus, zamiarem Pana Boga było, że narodzi się z Maryi i potrzebny Mu będzie opiekun (...). I tak w każdej tajemnicy Jezus jest pośrodku Maryi i Józefa” – pisze autorka.

Oprac. MŁ

J. Marszałek: *Emmanuel to znaczy Bóg z nami*, *Niedziela* nr 51-52/2008

Fot. Piotr Śliwiński

Droga pokory

(dok. ze str. 1)

1. Prawda o pokorze

Pokora chroni człowieka przed ubieganiem się wszędzie o pierwsze miejsca, czy zaszczyty. Nawet więcej, broni go również przed bezpodstawnym wywyższaniem się, przed nadmiernym przecenianiem swoich możliwości i obnoszeniem się z nimi, a także przed wyczekiwaniem na mało istotne honory. Pokorę cechuje dynamizm. Dlatego nie jest ona bierną postawą wobec przeciwności, uleganiem z łatwością innym, czy wreszcie bezmyślną potulnością. Wyrzeka się ona fałszywych kompromisów, małoduszności i tchórzostwa.

Człowiek pokorny to taki, który miłuje prawdę. W jej świetle potrafi spojrzeć na siebie i dokonać samooceny. Umie dostrzec własne braki i niedociągnięcia, widzi uchybienia. Równocześnie nie pogardza sobą, nie przekreśla otrzymanych talentów, ale stara się czynić wszystko, aby je rozwijać i pomnażać.

Pokora odwraca uwagę od egoistycznego zapatrzenia się w siebie, aby przeobrazić je w pełne troski baczenie na dobro innych. Jako taka pozostaje szczególnym wyrazem miłości bliźniego.

2. Świat zagubił pokorę

Współczesny świat, a w nim żyjący człowiek, coraz częściej odchodzi od pokory. Wydaje się to być paradoksalne, ponieważ wszystko wokół wskazuje na to, iż najbardziej potrzebujemy właśnie pokory. Tymczasem coraz mniej i coraz rzadziej mówi się o tej cnotce, a coraz częściej i coraz bardziej deprecjonuje się jej wartość. Coraz mniej i coraz słabiej zachęca się również do jej praktykowania.

Brak pokory niejednokrotnie daje się zauważyć u tych, którzy sprawują jakąkolwiek władzę. Rzadko też jest ona obecna u podwładnych. Tym często nie odpowiada postawa służby i daleki wydaje im się duch współpracy. Niemalże powszechnymi stały się obrazy z codziennego życia, gdzie gołym okiem można dostrzec, że praktyki pokornej służby brakuje w rodzinie i w szkole, w pracy i życiu publicznym, w polityce i gospodarce. Brak jej także – co bardzo dziwi, a wręcz zastanawia – w bliskich relacjach przyjaźni, czy również w odniesieniu do osób z zewnątrz, do obcych, którzy pukają do drzwi naszych domów. Dlaczego tak jest?

3. Chrystus – Mistrzem pokory

Wczytując się przecież w Ewangelię, widzimy, że Jezus często odwoływał się do tej cnoty, często do niej powracał i swoim słuchaczom zalecał, by ją w swoim życiu praktykowali. O pokorze mówił nie tylko mając na myśli zajmowanie przez zaproszonych pierwszych miejsc przy stole. Bycie pokornym nakazywał wprost, wzywał: „Uczcie się ode mnie, bo jestem cichy i pokorny sercem” (Mt 11, 29). Wzorem nie tylko służby, ale również i pokory, jest wiecznikowa scena umywania stóp Apostołom. Przykładem i najdoskonalszą lekcją pokory, jakiej udzielił nam Chrystus, są wydarzenia z ostatnich godzin Jego ziemskiego życia: proces przed Sanhedrynem, biczowanie i ukoronowanie cierniem, niesienie krzyża i wreszcie krzyżowa śmierć. Te wydarzenia zapowie Izajasz: „jak owca niema wobec strzygących ją, tak On nie otworzył ust swoich” (Iz 52, 13).

Chrystus wzywał do pokory, sam pokazał, jak być pokornym, a czynił to wszystko dlatego, ponieważ wiedział, że człowiek pozbawiony pokory nie rozwija się wewnątrz. Bez pokory bowiem zatrzymuje się jego duchowy rozwój. Jeżeli ulegamy pokusie pychy, każdy nasz upadek, nawet ten najmniejszy, jest dla nas druzgocącą klęską. Natomiast każdy, kto odznacza się pokorą wie, że kiedy upadnie, to z Bożą pomocą zawsze może się pozbierać i

powstać; łatwiej jest mu się podnieść i podążać dalej. Człowiek prawdziwie pokorny nigdy nie lekceważy pojawiających się trudności, ani nie zniechęca się, kiedy te na niego spadają. Nie załamuje się też, gdy ich doświadcza, ponieważ w Bogu pokłada swoją nadzieję i wie, że są one tylko przejściowe.

4. Skutki braku pokory

Bez pokory nie ma więc autentycznego postępu, czy prawdziwego rozwoju. Kiedy bowiem brakuje pokory, brakuje również szczerzej radości i ufności w przeciwnościach, czy pojawiających się trudnościach.

Brak pokory jest znakiem negatywnego poczucia samozadowolenia z osiągnięcia wszystkiego, stanem bierności, spoczynkiem. Jest specyficznym stanem duchowej pychy czy dumy ze zdobytych osiągnięć, już zrealizowanych pragnień. Jest to negatywny rodzaj bycia niewłaściwie zapatrzonym w siebie, zadufanym we własne możliwości i ewentualne wpływy. Jest to również przejaw ignorowania czyhającego niebezpieczeństwa i wyraz błędnego odczytywania woli Bożej.

Brak pokory to także oznaka grzesznej, duchowej sytości. Ta sytość bywa różna. Może ona stanowić sytość wiedzy, pieniędzy, władzy. Może nią też być sytość fałszywej czy pozornej świętości. Niezależnie od rodzaju, każda sytość bywa nieostrożna i każda sugeruje potrzebę pokładania ufności w sobie. Tym samym okłamuje ona człowieka, wmawiając mu, że wszystko już wie, wszystko już umie, wszystko już posiadał, jest najlepszy i najdoskonalszy, nic go nie jest w stanie zdziwić czy zaskoczyć.

5. Pokora fundamentem cnót

Wyjątkową siłę i wartość pokory znali święci. Troskę o tę cnotę na pierwszym miejscu stawiał św. Maksymilian Maria Kolbe. Kiedyś w swoim dzienniku duchowym krótko odnotował: „pokora fundamentem cnót”. Kiedy indziej natomiast, prowadząc konferencję na temat pokory i prezentując swoim słuchaczom tę cnotę, o Maksymilian wskazał, że polega ona nie na tym, „żebyśmy nie uznawali łask, lecz żebyśmy ich sobie nie przypisywali”. Dodał też wtedy, że „jeżeli dusza uważa się za coś lepszego od innych – wtedy upada”.

Pokora jest cnotą właściwej relacji pomiędzy ludźmi, posiada bowiem mocny wymiar społeczny, którego przejawem jest silna orientacja na bliźnich. Człowiek pokorny nosi w sobie ciągle pragnienie uczenia się, poznawania, odkrywania na nowo, zgłębiania tajemnic życia i Boga. Stanowi więc ona wyjątkową drogę do mądrości, dlatego ważne jest, by według niej żyć. Utańczyło się nawet powiedzenie, że drogą mądrości jest pokora. Natomiast ignorancja i pycha to ścieżka głupich.

Ja, sam idę więc przez życie drogą, czy ścieżką?

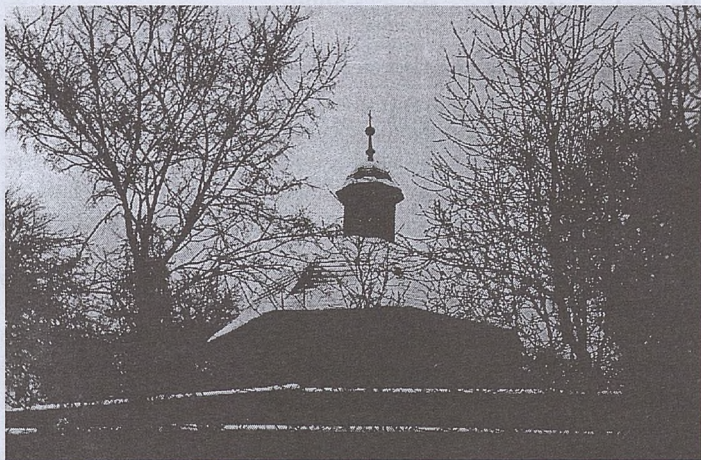
ks. Krzysztof Biros

Christus Mansionen Benedicat

Na framugach u powały
Kacper, Melchior i Baltazar
zostawili inicjały
jak obyczaj stary kazał.

Szukali Pana, szukali
a On mieszkał w domownikach
więc domy te znakowali:
Christus Mansionen Benedicat.

Maria Borcz

PIOTR SLIWINSKI

Zwierzyniecki konkurs literacki

Publikujemy prace nadesłane na IV edycję Zwierzynieckiego Konkursu Literackiego. Dziś przedstawiamy wiersz Basi Kraus z klasy II ze Społecznej Szkoły Podstawowej nr 6.

Legend jest mnóstwo

Wzgórze Salwatorskie wzniosłe, zaraz obok Norbertanki
Tutaj właśnie Lajkonik harcuje w niektóre ranki.
Legend jest mnóstwo, ze świecą tu szukać
Miejsca, gdzie legend nie można wyszukać.
Legenda pierwsza, legenda druga,
A każda oczkiem do nas mruga.

Pierwsza mówi:

Przeczytajcie mnie, bo kto mnie przeczyta, to ten dużo wie.
Jestem taka, posłuchajcie, ale bardzo uważajcie:
Lajkonik, Lajkonik, drewniany konik,
Tatar włóczkowy, do konia głowy,
Płachta bordowa. A konia głowa?
Przyozdobiona!
W legendzie Tatarzy na Kraków napadli,
Potem krakowianie na ten pomysł wpadli.
A to wszystko się działo
Chyba w Boże Ciało.

Druga do nas oczkiem mruga:

Posłuchajcie, jam jest druga!
Posłuchajcie, posłuchajcie, uszy szeroko otwierajcie:
Dawno temu przy klasztorze stał prom
Lecz gdy woda opadała, jechał każdy koń.
Kupcy nad Wisłę uciekali
I z Tatarami do wody wpadli
Jeden ocalał. Chciał kupić dzwon.
Ale ten dzwon... Pęknięty dzwon!
Dużo już razy nie udał się on.
Niedokończony jak żywot kupców
Co wieczór 10 razy oznajmiał siostrom
Modlitwę za tych, co utonęli.

Ileż się dowiedzieliśmy o legendach naszych
Dużo można się dowiedzieć o Zwierzynku naszym
Tu kościół Najświętszego Salwatora stary
W 10. wieku wybudowany,
Przez Piotra ze Skrzynnej sponsorowany.
Kościół Norbertanek... On nie taki stary,
Rycerz Gryfita wybudował go.

Właśnie na Zwierzynku mamy wszystko to.

Basia Kraus

Płytoteka kultury, subiektywnie

Koncert średniowiecznej muzyki sakralnej w oparciu o średniowieczny manuskrypt Codex Calixtinus. Wykonanie krakowskie, przez rorantystów Capelli Cracoviensis, przenosi słuchacza w czas legendarnej podróży Karola Wielkiego i Rolanda do Santiago. Płyta wydana została jako promocja Krakowa w roku 2000, kiedy miasto było europejską stolicą kultury.

Codex Calixtinus, Capella Cracoviensis, 2000

Preisner postrzegany jest jako artysta oryginalny i posiadający własny, przez niektórych krytykowany styl kompozytorski. Jego kompozycje zbliżone są zazwyczaj do tak licznie powstających ścieżek dźwiękowych do filmów, co powoduje silne uprzedmiotowienie i niemalże iluzyjne przedstawienie tematów podejmowanych przez jego muzykę.

Z. Preisner "Moje kolędy na koniec wieku", 2000, PlusGSM

★★★★★

Piotr Tumidajski

Jerzy Pulchny „Zima”

Ogłoszenia parafialne i krótkie informacje

*** We wtorek (6 stycznia) uroczystość Objawienia Pańskiego, czyli święto Trzech Króli. W tym dniu przypada kolejna rocznica święceń biskupich Ks. Kard. Franciszka Macharskiego, którego polecamy modlitwie wiernych.

*** Msze św. w święto Trzech Króli o godz. 6.30, 7.15, 8.00 i 9.00, a po południu o godz. 17.00, 18.00, 19.00. Na Mszach św. święcenie kadzidła i kredy, którą na drzwiach naszych mieszkań piszemy inicjały imion Trzech Mędrców: + Kacpra + Melchiora + Baltazara oraz rok 2009.

*** Taca w święto Objawienia Pańskiego na misje. Przed kościołem w święto Trzech Króli oaza z naszej parafii będzie rozprawdzać kredę i kadzidło, aby je poświęcić na Mszy św. Datki składane przy tej okazji, będą przeznaczone na pomoc dla tej wspólnoty.

*** Tygodnik Salwatorski, Duszpasterska Rada Parafialna, Akcja Katolicka na Salwatorze zapraszają na spotkanie opłatkowe autorów, Czytelników i wszystkich zainteresowanych parafian w przyszłą niedzielę 11 stycznia. Spotkanie rozpocznie się Mszą św. o godz. 16.00, po której odbędzie się koncert kolęd w wykonaniu chóru Krakowskiej Młodej Filharmonii pod dyr. Rafała Marchewczyka.

*** W czasie kolędowym duszpasterze tradycyjnie odwiedzają rodziny parafian, aby modlić się z domownikami o błogosławieństwo Boże w Nowym Roku dla tych rodzin. Cieszymy się, gdy w mieszkaniach przygotowany jest na stole krzyż ze świecami i wodą święconą, którą można zabrać z przedsionka zakrystii. Odwiedziny księdza zapowiadają wcześniej ministranci. Również w gablocie wywieszona jest informacja, na których ulicach przewidziana jest wizyta duszpasterska.

Papieskie intencje na styczeń 2009:

Ogólna: Aby rodzina była zawsze miejscem wychowania do miłości, rozwoju osobistego i przekazywania wiary.

Misyjna: Aby różne wyznania chrześcijańskie, świadome konieczności nowej ewangelizacji w obecnej epoce głębokich przemian, niestrudzenie głosiły Dobrą Nowinę i dążyły do pełnej jedności wszystkich chrześcijan, by móc składać bardziej wiarygodne świadectwo Ewangelii.

Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna "Ignatianum"

organizuje Korespondencyjny Kurs Biblijny dla wszystkich zainteresowanych Pismem Świętym.

Każdy uczestnik kursu otrzymuje zeszyty (cena jednego zeszytu 7-8 zł plus koszty przesyłki), które pomogą mu w zrozumieniu Biblii.

Całość kursu obejmuje 35 zeszytów.

Zgłoszenia należy składać

wraz z kopertą zaadresowaną do siebie + naklejony znaczek

pod adres: Ks. Zbigniew Marek SJ

30-250 Kraków, ul. Zaskale 1

z dopiskiem "Kurs Biblijny"

Kalendarzyk liturgiczny:

*** **4 I (niedziela)** - 2. Niedziela po Narodzeniu Pańskim

Czytania mszalne: Syr 24,1-2.8-12; Ef 1,3-6.15-18; J 1,1-18

*** **5 I (poniedziałek)** - bł. Marii Marceliny Darowskiej, zakonnicy

*** **6 I (wtorek)** - uroczystość Objawienia Pańskiego (Trzech Króli), poświęcenie kredy i kadzidła

- składka na tacę przeznaczona na misje

- Dzień Misyjny Służby Liturgicznej

*** **7 I (środa)** - św. Rajmunda z Penyaafort, kapłana

W Krakowie

Było:

~ W ciągu trzydziestu lat istnienia Społeczny Komitet Odnowy Zabytków Krakowa (SKOZK) odnowił w całości ponad 300 budynków, a w 1500 przeprowadził mniejsze remonty. Prowadził też działalność edukacyjną i wydawniczą

~ Tylko w samym listopadzie Straż Miejska odnotowała prawie 10 tysięcy wykroczeń, najwięcej dotyczyło zakłócania porządku publicznego

~ Coroczne krakowskie widowisko „Wielka Parada Smoków” organizowane przez Teatr Grotteska, znalazło się w gronie 35 wyróżnionych przez Komisję Europejską w Brukseli

Jest:

~ Choć na kamiennych pacholkach wokół niedawno gruntownie odczyszczanego pomnika Mickiewicza na Rynku Głównym pojawiły się naklejki o zakazie wchodzenia na pomnik, nadal (często z tłustym jedzeniem) turyści siadają na cokole, chcąc zrobić pamiątkowe zdjęcie z „Adasiem”

~ Pierwszy z 18 zakupionych przez Urząd Miasta defibrylatorów został zainstalowany w pawilonie Wyspiański 2000. Pozostałe znajdują się na dworcach PKP i PKS, na lotnisku, na Wawelu, w urzędach skarbowych, magistratach i ZUS, czyli tam, gdzie jest duże zagęszczenie i wyjątkowo nerwowa atmosfera. Szkolenie dotyczące obsługi urządzenia ukończyło już 1300 osób. Będą dalsze, a udział w nich może wziąć każdy mieszkaniec Krakowa

Będzie:

~ Krakowski metropolita zdecydował, że po 1 stycznia księża archidiecezji krakowskiej będą przechodzić na emerytury o 5 lat wcześniej, czyli w wieku 70 lat. Będzie to jednak rozłożone w czasie: w roku 2009 przejdą na emeryturę kapłani w wieku 74 i 75 lat, w kolejnych latach następne roczniki

~ Trwa budowa parkingu pod pl. Na Groblach. Kolejny będzie pomiędzy Muzeum Narodowym a hotelem Cracovia

Być może:

~ Lekarze ostrzegają, że na przełomie lutego i marca grozi nam co najmniej epidemia (choruje 5-25% populacji), a może nawet pandemia (do 60% chorych) grypy. Uaktywniły się cztery podtypy wirusa ptasiej grypy. Szczepionka przeciw grypie nie daje gwarancji zdrowia, ale wzmacnia organizm w walce z chorobą

~ Dobra ocena pierwszych dni po otwarciu tunelu i startu szybkiego tramwaju, spowodowała powrót do pomysłów budowania kolejnych podziemnych przejazdów. Problem w tym, że są to bardzo drogie inwestycje, a pieniędzy, jak zwykle, brakuje

~ Przebudowa stadionu Wisły rozpocznie się jeszcze w styczniu, zakończyć się ma w 2010 roku. Dalsze koszty tej inwestycji to prawie 325 mln zł

~ Prawdopodobnie właściciel szkieletora i krakowski konserwator zabytków ustalili ostateczną wersję wysokości tego obiektu po remoncie: będzie to 100-110 m. Czy rzeczywiście była to ostateczna rozmowa i szkieletor przestanie straszyć, dowiemy się już niedługo

opr. BS

Zapraszamy na rekolekcje...

U KSIĘŻY SALWATORIANÓW

23-25 stycznia 2009 - Jak żyć Słowem Bożym na co dzień? Sesja przeznaczona dla osób, które pragną pogłębić praktykę osobistej modlitwy Słowem Bożym. Uczestnicy będą wprowadzeni w metodę modlitwy Słowem Bożym w codzienności. Zostanie zaproponowana konkretna forma ćwiczeń na cały rok do indywidualnej pracy duchowej w świetle Słowa Bożego.

27-29 marca 2009 - Maryja i Słowo Boże. W tradycji Kościoła często jest przedstawiana jako doskonała „ikona” lectio divina: Matka brzemienna, która słucha, rozważa, wydaje na świat Słowo. Ewangelisci zostawili nam ikonę Maryi, abyśmy, mogli „skopiować” w sobie wzór ucznia wierzącego Bogu na Słowo, zawsze młodego w swoich postanowieniach, wiernego do końca. Słowo uczyło ją dojrzałą.

3-5 kwietnia 2009 - Poznawanie siebie w świetle Słowa Bożego. Odkrywanie prawdziwego obrazu siebie w świetle Słowa Bożego może stać się szczególną drogą do poznania i przyjęcia własnej wartości. Jest to proces bardzo delikatny i trudny. Dokonuje się przede wszystkim na modlitwie. Przez modlitwę Słowem Bożym człowiek uczy się patrzeć na siebie „oczami” Boga. Wskazane jest, aby w procesie tym towarzyszył kierownik duchowy.

15-17 maja 2009 - Grzech i przebaczenie w świetle Słowa Bożego. W każdym z nas istnieje bolesne doświadczenie osobistego grzechu, które niejednokrotnie prowadzi do zniechęcenia, odrzucenia siebie, albo tłumienia prawdy. Jak otworzyć się na przebaczenie? Jak przebaczyć sobie? Na modlitwie Słowem Bożym odkrywamy, że doświadczenie własnej grzeszności przeżywane razem z Bogiem Miłosierdzia prowadzi do uzdrowienia i nowego życia.

4-6 września 2009 - Wiara i kryzysy w świetle słowa Bożego. Kryzysy nie muszą nas oddalać od Boga. Owszem, mogą jeszcze bardziej do Niego zbliżyć. Słowo Boże pomaga nam je przeżywać jako czas dojrzewania i umocnienia wiary. Zażyłość ze Słowem uczy wrastania w wierze pośród naszej kruchości. Uczy nas wchodzenia w modlitwę z naszymi kryzysami i wyprowadza z nich silniejszymi.

BIBLIOTEKA PARAFIALNA

- BELETRYSTYKA
- RELIGIA
- NAUKA

ZAPRASZA

W NIEDZIELE

OD 17:30 DO 19:00

W SALI POD PRZEDSZKOLEM – WEJŚCIE OD STRONY ZAKRYSTII

W intencji obrony życia dziecka poczętego

W każdą drugą sobotę miesiąca w Bazylice Miłosierdzia Bożego w Łagiewnikach ma miejsce czuwanie modlitwne w intencji obrony życia dziecka poczętego.

Program:

14.40 - przedstawienie Dzieła Duchowej Adopcji Dziecka Poczętego
15.00 - Koronka do Miłosierdzia Bożego
15.20 - Msza św. z kazaniem
16.30 w kaplicy Najśw. Sakramentu - modlitwa wynagrodzenia Bogu za odrzucony dar życia.

Od godz. 15.00 można skorzystać z Sakramentu Pojednania w Bazylice Miłosierdzia Bożego. Pomocy udziela również Poradnia Miłosierdzia Bożego w Domu Duszpasterskim, czynna od poniedziałku do soboty od godz. 16.30 do 18.00.

Z serwisów informacyjnych

Polska ma jedną z największych nadwyżek na świecie, jeśli chodzi o ilość zredukowanych emisji CO2 w stosunku do wartości wymaganych protokołem z Kioto. Nadwyżkę można sprzedać - kupnem części polskiej nadwyżki zainteresowany jest rząd Japonii. Możemy na tym zarobić nawet 1 mld dolarów.

Ponad 190 mln zł kosztowało wybudowanie pięciokilometrowej obwodnicy Strykowa (Łódzkie), która pozwoli na wprowadzenie z tego 20 tys. miasteczka ruchu samochodów z autostrady A2 w kierunku Warszawy.

Liczba bezrobotnych w Wielkiej Brytanii wzrosła od sierpnia do października 2008 r. o 137 tys., sięgając 1 mln 864 tys., co jest najwyższym poziomem od czerwca 1999 r. Tym samym, stopa bezrobocia wzrosła do 6%.

Hipermarkety stają się coraz mniej popularne wśród Polaków. Ich udział w rynku żywności spadł z 15 do 13%, a w sprzedaży chemii i kosmetyków - z 29 % do 25%.

W liście na niedzielę Świętej Rodziny polscy biskupi wystąpili z apelem o to, by nie bać się adopcji dzieci.

Fabryka Snów, jak zwykle się nazywać Hollywood, jest głównym trucicielem powietrza w Los Angeles. Największe skażenie powietrza i trujący smog pojawiają się podczas pożarów samochodów aranżowanych na planie filmowym.

Jak wynika z projektu rozporządzenia Ministerstwa Finansów, sprzedaż choćby jednej butelki piwa lub paczki papierosów będzie wiązała się z koniecznością zainstalowania kasy fiskalnej. Choć resort rozważał taką możliwość, kasy nie trafiają jednak do gabinetów lekarskich, czy kancelarii prawnych.

Przewodniczący OPEC, minister energetyki Algierii Szakib Chelil oświadczył, że ma nadzieję na rychłe wstąpienie Rosji do tego międzynarodowego kartelu, grupującego eksporterów ropy naftowej.

50 tysięcy pracowników włoskich fabryk samochodów koncernu Fiat we Włoszech zostało wysłanych na przymusowy, płatny urlop trwający niemal miesiąc - do 12 stycznia 2009 r. Jednak tak długa przerwa w produkcji nie grozi jak na razie fabryce Fiata w Tychach. Zakład ten nie odczuwa jeszcze skutków kryzysu w motoryzacji, gdyż specjalizuje się w małych samochodach, na które popyt nie spadł tak bardzo. Po zakończonej w tym roku rozbudowie tyski zakład stał się największą fabryką Fiata w Europie i drugą, po brazylijskiej, na świecie.

Arcelor Mittal, dawna Huta im. Sendzimira w Krakowie, zwolni w przyszłym roku około 980 pracowników. W sumie we wszystkich zakładach, w których Mittal ma ponad 50% udziałów, pracę straci prawie 2,5 tysiąca osób. Zwolnienia są wynikiem restrukturyzacji zakładu oraz światowego kryzysu.

Przeciętne polskie wynagrodzenie brutto wyniosło w listopadzie 2008 r. 3.320,94 zł, co oznacza wzrost rok do roku o 7,4%. Z kolei inflacja osiągnęła poziom 3,7%.

Mali Polacy mają najbardziej zaniedbane zęby w całej Europie. Statystyczne polskie dziecko ma aż pięć zębów zaatakowanych przez próchnicę, podczas gdy najmłodszy w innych krajach europejskich tylko jeden ząb.

Zarząd Województwa Małopolskiego podpisał z gminami pierwsze umowy na dofinansowanie z funduszy unijnych projektów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. O dotacje starało się 25 małopolskich gmin, pozytywnie zostało ocenionych 13 projektów.

Dojrzałość religijna młodych artystów (cz. XLVIII)

Podobieństwo międzygrupowe, ujawniające zjawiska niespecyficzne, pojawia się w następujących elementach:

- 1) grupy z religijnością poszukującą i wewnętrzną:
  - a) związek życia moralnego z religijnym (w grupie z orientacją zewnętrzną - brak związku),
  - 2) grupy z religijnością poszukującą i zewnętrzną:
    - a) skłonności do mistycyzmu (mniejsza w grupie z orientacją wewnętrzną),
    - b) zróżnicowanie (mniejsze w grupie z orientacją wewnętrzną).
  - 3) grupy z religijnością wewnętrzną i zewnętrzną:
    - a) centralność religijności (mniejsza od osób z grupy poszukującej),
    - b) podobne cechy osobowościowe (najbardziej pozytywne występują w grupie osób z religijnością poszukującą).

Zjawiska różnicujące grupy, wskazujące na specyfikę każdej grupy, są następujące:

1) **orientacja poszukująca** posiada cechy religijności najbardziej dojrzałej, której zasadniczymi wymiarami są następujące zjawiska: autonomiczność, centralność, spójność, zróżnicowanie, pozytywna afektywność oraz skłonności do mistycyzmu. Osoby z tą orientacją dodatkowo charakteryzuje poprawny wgląd w siebie oraz niższy poziom reakcji lękowych, uwarunkowanych neurotyzmem (poza tym występuje brak różnic osobowościowych w stosunku do grup porównywanych). Dodać należy, że główny wpływ na kształtowanie się wzrostowej dynamiki orientacji poszukiwawczej wywierają: zdolność do pogłębionego wglądu w siebie, zróżnicowanie, spójność w zakresie prawd eschatologicznych oraz osłabienie tendencji do nieortodoksyjności.

Można z tego wnosić, że postawa religijna osób badanych z grupy o orientacji poszukującej jest dojrzała i posiada stabilne cechy, którymi są autonomiczność motywacji religijnych, centralność wartości religijnych, pozytywna afektywność oraz skłonności do mistycyzmu. Na pewne tendencje do niestabilności mogą wpływać: niespójności w zakresie prawd eschatologicznych oraz skłonności do różnicowania.

Można też stwierdzić, że orientacja poszukująca najtrafniej ocenia dojrzałość osób w wieku adolescencji, a pomiar dojrzałości dokonany w ten sposób jest stabilny, bo prowadzi do wyników niezależnych od innych uwarunkowań np. niektórych niestabilnych uwarunkowań osobowościowych.

2) **orientacja wewnętrzna** (ponad 10% osób badanych) cechuje osoby z niską dojrzałością psychologiczno-religijną, co związane jest głównie z najniższą - w stosunku do porównywanych grup - zdolnością do różnicowania religijności i małym zróżnicowaniem wyników w stosunku do grupy osób z religijnością zewnętrzną (centralność wartości religijnych i główne cechy osobowościowe) oraz negatywnymi charakterystykami w stosunku do tej grupy (religijność apersonalna i amistyczna). Trzeba dodać, że główny wpływ na kształtowanie orientacji wewnętrznej wywierają: schizoidalne cechy osobowościowe badanych, negatywny stosunek do prawd eklezjalnych oraz wysoka spójność przekonań religijnych dotyczących prawd teocentrycznych.

Ponieważ skala orientacji wewnętrznej mierzy stabilną dojrzałość osób w wieku późniejszym, kiedy człowiek posiada dobrze rozbudowany oraz stabilny system wartości, dlatego za-

pewne nie stwierdzono pozytywnych wymiarów osobowościowo-religijnych osób z tą orientacją. Wysoka spójność najbardziej podstawowych przekonań religijnych (prawdy teocentryczne) nie skorelowana ze spójnością w innych obszarach (w jednym przypadku pojawia się negatywny stosunek do prawd eklezjalnych) oraz tendencje do braku różnicowania prawd wiary sugerują określone problemy natury racjonalnej u badanych z tej grupy. W związku z tym trudno przewidywać, aby osoby z tej grupy posiadały religijność dojrzałą.

Niska frekwencja osób o tej orientacji oraz stabilny charakter jej nasilenia sugeruje, że ta cecha posiada charakter mało znaczący w tej próbie.

3) **orientacja zewnętrzna** (ponad połowa badanych) charakteryzuje osoby z niską dojrzałością psychologiczno-religijną i posiada zarówno cechy negatywne (charakteryzuje się najniższym związkiem życia moralnego z religią oraz podobną - w stosunku do osób z grupy z orientacją wewnętrzną - centralnością przekonań religijnych i podobnymi głównymi cechami osobowości), jak i pozytywne (porównywalne do orientacji poszukującej: skłonności do mistycyzmu oraz do przyjmowania religijności o typie personalistycznym). Główny wpływ na kształtowanie się dynamiki skłonności do przyjmowania orientacji zewnętrznej wywierają: nasilenie tendencji do przeżywania religijności o typie apersonalnym i poszukiwania niebezpiecznych wrażeń oraz osłabienie cechy impulsywności i skłonności do poszukiwania przygód.

Różnice w dojrzałości postawy religijnej osób z orientacją zewnętrzną w stosunku do osób z grupy z orientacją wewnętrzną są z jednej strony pozytywne (wyższe skłonności do mistycyzmu oraz do przyjmowania religijności o typie personalistycznym), a z drugiej strony negatywne (najniższy związek życia moralnego z religią). Generalnie rzecz biorąc, wydaje się, że religijność grupy osób z orientacją zewnętrzną posiada cechy mało dojrzałe, porównywalne do grupy osób z orientacją wewnętrzną. Założywszy jednak, że czynnikiem bardziej istotnym przy ocenie dojrzałości jednostek jest związek życia moralnego z religią, niż skłonności do mistycyzmu oraz do przyjmowania religijności o typie personalistycznym, to zgodnie z propozycjami twórców narzędzi mierzących dojrzałość postaw religijnych przy pomocy orientacji, religijność osób z orientacją zewnętrzną byłaby najniższa (niższa od dojrzałości osób z orientacją wewnętrzną).

c.d.n. ksr

Słowo Boże

Dla tych, którzy chcą poznawać Słowo Boże wraz z komentarzem, tłumaczeniem, rozważaniem na poszczególne dni czy tylko na niedziele roku, jest wiele pomocy: objaśnienia w Biblii, książki, masę stron w internecie, komentarze można też bezpłatnie otrzymać mailem lub krótkie słowa na komórkę. OO. Dominikanie dorzucili do tego bogactwa na swojej stronie <http://www.dominikanie.pl> codzienny wideokomentarz do czytań. Można więc i przeczytać, i wysłuchać, i popatrzeć. Pozostały więc tylko dwa problemy: czy chcemy i czy znajdziemy czas. Tak niewielką ilość czasu prawie codziennie da się wygospodarować. Byle tylko chęci były. O to, niestety, o wiele trudniej.

TYGODNIK SALWATORSKI - Redakcja: Bogumiła Szewczyk (red. nacj), ks. Stanisław Radoń (asyst. kościelny),

Łukasz Strutyński, Piotr Tumidajski, Jarosław Dzidek, Grzegorz Michalco, Maria Gracja Małecka, Magdalena Łasak

Najbliżsi współpracownicy: ks. Krzysztof Biros, Piotr Śliwiński, Marta Mardyla, Daniel Rojewski, Stanisław Malik

Kontakt z TS: tel. 012-4272562 wieczorem; adres pocztowy: 30-114 Kraków, ul. Kościuszki 88; e-mail: bog-szew@wp.pl

Strona internetowa: www.tygodniksalwatorski.pl (administruje Roman Topór-Mądry). **Druk:** Pracownia AA - Plac na Groblach 5

Tygodnik Salwatorski powstaje z pracy bez honorariów. Redakcja zastrzega sobie prawo do skrótów i korekty językowej tekstów.

Tygodnik można zaprenumerować w zakrystii kościoła SS. Norbertanek. Można go nabywać we wszystkich kościołach na terenie Parafii, w kościele Bożego Miłosierdzia, w sklepiu "U Zdźicha" przy ul. Św. Bronisławy, w Salonie Fauny i Flory „Paradise” przy ul. Włóczków 6.